

Vattendag för kommuner och länsstyrelser i Ätrons avrinningsområde - för större helhetssyn och samarbete

25 oktober kl. 9:30-14:30, Glasets hus, Limmared

Anteckningar från workshop

Vi delades in i sex grupper med fyra teman: VA, tillsyn, fysisk planering och miljöstrategier/ekologer. I temagrupperna utsågs sekreterare och tidhållare. Grupperna jobbade i drygt en timma.

Frågor till grupperna

1. Tankar som kommit upp under dagen?
2. Vad arbetar min kommun med idag som jag är nöjd med?
3. **Vem** skulle vi behöva samarbeta mer med? **Vad** behöver vi samarbeta om? Varför? (Vi skrev på lappar och placerade dem i en matris. Sammanställning finns i annat dokument:
https://docs.google.com/presentation/d/1JWypdl_BU0w8uERtkcXHjWzNVQa_cKhVjD1lBjX9Elg/edit?usp=sharing)
4. **Hur** kan vi göra detta? Kan vi bilda nätverk? Sammankallande?

För överskådlighet har tankarna sorterats under förslag till rubriker nedan. Läs och inspireras! **Fundera vidare på behovet av samverkan och kring vad!**

1. Tankar som kommit upp under dagen?

Mellankommunal samverkan och nätverk

VA-grupperna

- Upplever att det jobbas lite mellankommunalt, lite "panik" när vattentjänspanen kom.
- Skulle vara bra att jobba tillsammans. Varberg och Falkenberg har jobbat ihop men har fått kritik från Ist för det. Delar bilden av att det inte varit OK med mellankommunala planer.
- Finns historia av nätverk i Ätran som dött ut.
- Tillsynsfrågor kan skilja sig mellan kommuner.

- Ett bra forum för att träffas och knyta nya kontakter.

Fysisk planerings-grupperna

- Kommunerna har mycket att samverka kring, det finns behov av mer samverkan mellan kommunerna. Vattenrådet har en stor roll att spela i samverkan mellan kommunerna.
- Många komplexa frågor.

Tillsyns-gruppen

- Veta vad andra jobbar med i dessa frågor: kommuner, interna förvaltningar.
- Vi har kompetens – men hur når vi ut med kunskapen?
- För lite fokus på funktion.

Samverkan inom kommunen

VA-grupperna

- Vatten i samhällsplaneringen är viktigt.

Tillsyns-gruppen

- Styrdokumentet, samla ihop dessa. Processer i stället för dokument.
- Veta vad andra jobbar med i dessa frågor: kommuner, interna förvaltningar.
- Använda framtagna dokument att använda i tillsynen.
- Rörigt, vet inte riktigt vad vi ska samarbeta kring. Förenkla så man hittar vad som finns.
- Saknar vattengrupp (samordnare)

Svårigheter

VA-grupperna

- Olika upplevelser av olika länsstyrelser (verkar ej finnas en nationell syn).
- Politisk motsättning för samverkan mellan kommuner har kommit och gått.
- En reflektion som kom upp när det gäller små kommuner är att man oftast bara har en person som jobbar med dessa frågor och slutar personen så är det svårt att få kontinuitet i det långsiktiga arbetet.

Vattenprovtagning, VISS och MKN

VA-grupperna

- Kan VA få stöd från vattenråden med provtagning?
- Vi pratade om att få in kommunala provtagningsresultat i VISS så att flera kommuner eller organisationer har nytta av dessa.
- I Blå Hälsa bör man inkludera provtagning av droger i avloppsvatten för att se trender av droganvändandet över tid. Detta för att kunna göra förebyggande insatser då samhället lägger ner enorma summor på problem kopplade till droganvändandet.

Fysisk planerings-grupperna

- Det finns behov av att utveckla GIS-systemen för bättre översikt. Data behöver samlas på ett sätt så att den blir enkel att förstå och ta till sig för alla berörda (hoppas mycket på VISS 2.0!).
- Trafikverket borde vara mer involverade i vattenfrågor kring Åtran.
- Hade önskat mer samråd och samverkan i processen inför att ta fram miljö kvalitetsmålen.

Strateg-gruppen

- Vi behöver hjälp med att arbeta och förstå MKN/VISS
- Biologisk mångfald som indikator vid provtagningspunkter/utsläppspunkter

Områden som behöver involveras mer

VA-grupperna

- Markavvattning en gråzon inom LAV.

Fysisk planerings-grupperna

- Trafikverket borde vara mer involverade i vattenfrågor kring Ätran.

Strateg-gruppen

- Som markägare få mer kunskap om sin närmiljö.

Vattenrådet-åtgärdssamordnare

VA-grupperna

- Man önskade en presentation om uppföljning av genomförda projekt som Ätrons vattenråd har genomfört tex återställning av våtmarker om resultatet blev som man förväntade sig

Strateg-gruppen

- Vattenrådet behöver säkerställa fortsatt finansiering av sina åtgärdssamordnare = motorn i verksamheten.
- Vikten av åtgärdssamordnare även i Borås.
- Bra med kommunrapporter inklusive Borås
- Bra med kommunrapporterna men viktigt att de uppdateras.
- Kommunrapporter: Vill ha en i Borås för Viskan.
- Vikten av åtgärdssamordnare.

2. Vad arbetar min kommun med idag som jag är nöjd med?

Samverkan VA

VA-grupperna

- Ulricehamn: bra samverkan med VA-huvudman, lokal kunskap.
- Vivab mer resurser i och med två kommuner.
- Kommunen har en VA-samordnare anställd. Positivt för frågor i gråzonen.
- Svenljunga: Moderna avloppslösningar, bra dialog med grannkommuner. Gemensamma upphandlingar.
- Många kommuner jobbar med vattentjänstplanen och dagvatten
- Ulricehamn. Får de investeringsmedel som krävs för att hålla VA i bra skick
- Falköping Bra kontakt med övriga förvaltningar. Bra samarbete med tex framtagande av vattentjänstplan.

Fysisk planerings-grupperna

- Svenljunga: Att man börjar se Ätran som en tillgång, t.ex. ser man även dagvattnet som en blivande resurs.
- Ulricehamn: planering av ett nytt reningsverk. Upplever att alla berörda i kommunen sluter upp kring frågan och är eniga, detta är en styrka i kommunen.

Strateg-gruppen

- Borås: Vattentjänstplan på samråd.

Samverkan samhällsplanering

VA-grupperna

- Gislaved: Håller i YH-utbildning om samhällsplanering. Ger bra förståelse. Bra samverkan men ibland olika syn
- Har kunnat samverka över enheterna (plan- och miljöenheten).
- I Svenljunga jobbar man en del med sanering av förorenade områden och viktigt att VA kommer in tidigt i planarbetet så att man bevakar vattenfrågan.

Fysisk planerings-grupperna

- Svenljunga: Har under flera år arbetat med att få politiken att förstå att det behövs stöd i översiktsplanen. Har arbetat med att lyfta ÖPn övergripande och har börjat få en bättre förståelse för ÖPn.

Strateg-gruppen

- Samverkan mellan enheter inom samhällsbyggnadsförvaltningen
- Samhällsbyggnadsprocess som nu har med blå-gröna frågor som utgångspunkter, inte problem.

Park och natur

Strateg-gruppen

- Uppdaterar viktig information i en naturdatabas (Borås)
- Viskans parks arbetssätt => inspiration?

Bred samverkan i kommunen

VA-grupperna

- Tranemo Bra struktur och ett gott samarbete med MEX gruppen

Fysisk planerings-grupperna

- Tranemo: finns mycket som fungerar bra eftersom kommunen har en engagerad och duktig miljöstrateg. En liten kommun ger möjlighet att lyfta frågor brett så att flera intresseområden kan genomströmmas. Att det går att lyfta frågorna så att alla verksamheter (grön, blå, va osv) kan genomströmma frågorna. Står för en del av kalkningen

Tillsyns-gruppen

- Samordnare vattengrupp ger kontinuitet och verkstad
- Bra samarbete vattenplaner.

Strateg-gruppen

- Vattengrupp förvaltningsövergripande. Har fått styrgrupp nyligen.
- Workshopserie kring åtgärdsprogrammet för vatten: Förvaltnings- och koncernövergripande, berörda tjänstemän, en per åtgärd (6 st)
- Bra koll på vad som sker
- Låta politiker förstå vad som sker (ännu mer) (Önskan!)

Samverkan länsstyrelsen

VA-grupperna

- Lst: positivt med info, utbildningar och samverkan.

Vattenprovtagning, VISS och MKN

Tillsyns-gruppen

- Ny bedömning av påverkan genom recipientprovtagning. Vilka parametrar, provtagningsprogram för att få med MKN.
- Metodik som används inom andra områden.

Allmänt om samverkan

Strateg-gruppen

- Vi vågar ha AMBITIONER. Strävar efter ÖPPET ARBETSSÄTT
- Tur att Ätran rinner ut i Falkenberg pga att de är bra förebilder!

Vattenrådet-åtgärdssamordnare

Strateg-gruppen

- Vattenrådet. Samverkan mellan kommunerna
- Mycket samverkan inom Ätran.
- Många praktiska åtgärder.
- Falkenbergs kommuns åtgärdssamordnare för vatten: övergödning, småbiotoper, återvätning i jordbrukslandskapet => Fysiska åtgärder.
- Ätrons vattenråd har pratat med KS/KF i varje kommun.

4. Hur kan vi göra detta? Kan vi bilda nätverk?

Sammanställande?

VA-grupperna

- VA-ingengörsnätverk. Vattenrådet skulle kunna anordna?
- Det finns ett Sjuhäradsnätverk som skulle kunna ingå i träffarna.
- Karina Mc Conell från Svenljunga kan vara kontakt och sammankalla.
- Miljönyttan blir störst om man går på avrinningsområde men samtidigt ineffektivt att vara med i tre grupper. Ätran kanske prioriteras pga storlek.
- Måste identifiera vilka frågor som är viktiga att prata om.
- Viktigt att bibehålla och utveckla redan befintliga nätverk. En svårighet är att hålla liv i samarbetet för små kommuner då det oftast bara är en person som driver frågorna. Slutar personen i fråga så kanske man missar att nätverket finns.
- Synd att inte ägare av kraftverken som finns i Ätran inte var representerade då dem är viktiga i arbetet för att få till ett arbete runt och i Ätran

Fysisk planerings-grupperna

- Ser gärna att Vattenrådet fortsätter arbeta med samordning mellan kommunerna, och sammankallande.
 - Styrkan i Vattenrådet är att det är en ideell förening.
 - Vattenrådets besök i kommunerna har varit mycket uppskattade och viktiga.
 - Om man kan öka finansieringen till Vattenrådet hade man kanske kunnat få till mer projektledning och stöd från konsult och åtgärdssamordnare och kunna få mer utfört.
 - Önskar sammanställning av goda exempel, som kan visa vad som är gjort och ge inspiration och nya idéer.

- Ofta styr ekonomiska intressen, det kan därför finnas behov av stöttning i hur man kan mäta/kvantifiera framgången i projekten. Hitta mätvärden nyttan av utförda projekt.
- Ser behov av att samla och samordna alla intressenter i nederbördsområdet som har anknytning till avrinningsområdet till Ätran.
- Ser gärna att Ätrans vattenråd spelar en större roll för att öka mellankommunala samarbeten.
- Ser gärna att vattenrådet kan sammanställa och samordna de projekt kommunerna arbetar med och planerar att arbeta med för att öka möjligheten till samverkan och samarbete.
- Avrinningsområdet för Ätran är stort. För att det ska bli mer översiktligt och enklare att hålla samman projekten och frågor mellan kommunerna kan det finnas behov av att dela upp det i delområden.
- Arbeta mer med mellankommunala projekt, blir lättare om man är fler i utmaningarna och man kan hjälpas åt med stora frågor.
- Ekonomi och värden som går att mäta i pengar prioriteras ofta av politiken, kommunerna behöver även samverka kring de "mjuka värdena" som t.ex. ekologiska system. Men man ser också att det finns en ökad politisk medvetenhet kring vattenfrågor, det är inte bara en livsmedelsresurs.
- Finns även behov av intern samverkan på kommunerna kring vattenfrågorna. Finansieringen behöver ligga centralt för att prioriteras brett över enheterna och inte bli en enskild enhetsfråga.
- I arbetet med projekt och frågor kring vatten på kommunerna är det viktigt att det finns någon med tydligt mandat och resurser för att det ska vara möjligt att driva frågorna. Det räcker inte att de är en del av ett annat projekt (t.ex. del av detaljplanen), då riskerar det att prioriteras ned.
- Viktigt att öka kunskap kring lagstiftningen för alla som arbetar med frågor kopplade till vatten.

Tillsyns-gruppen

- Det blev inte tid till frågan, men en gemensam nämnare var under tidigare diskussioner att samarbete behövs/krävs både inom kommunen/organisationen och andra kommuner.

Strateg-gruppen

- Har pågående nätverk inom Ätran.